

1978

Monografier

- 7801 **Budskap den 11 oktober 1978 vid mottagandet av FN:s medalj för framstående insatser i kampen mot apartheid.** // FN måste stärkas! : Olof Palmes tal i FN 1970–1985 / red.: Claes Olsson och Christer Gustavsson ; förord av Anders Ferm. – Stockholm : Ungdomens och studenternas FN-förbund i Sverige (UFFN), 1990. – S. 77–78
cf. 9001
Äo: Apartheid; Sydafrika
- 7802 **Demokratischer Sozialismus und der Kampf um Vollbeschäftigung.** // Demokratischer Sozialismus in den achtziger Jahren : Willy Brandt zum 65. Geburtstag, 18. Dezember 1978 / Richard Löwenthal (Hrsg.). – Köln ; Frankfurt am Main : Europäische Verlagsanstalt, 1979. – S. 103–116
Även publ.: Arbeitslosigkeit ist eine doppelte Tragödie. // Olof Palme : "Er rührte an die Herzen der Menschen" : Reden und Texte / zusammengestellt von Freimut Duve. Reinbek bei Hamburg, 1986. S. 117–128
cf. 8601
Äo: Arbete; Arbetslöshet; Arbetsmarknadspolitik; Full sysselsättning; Industrisamhället; Kapitalbildning; Strukturomvandling; Sverige och Tyskland; Sysselsättningspolitik

Tal

- 7803 **Alkohol, narkotika.** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 3, s. 932–941, 960–962, 962, 963, 964
 Även publ.: ”det får inte finnas vi och de – det finns bara vi”. Stockholm : Verdandi, 1978. 48 s. (Socialpolitisk debatt ; 13); 2. uppl. 1980. – ”det får inte finnas vi och de – det finns bara vi”. // Verdandisten. 1986:2, s. 4–22. – Den sociala utslagningen. // En levande vilja / Olof Palme ; [red.: Sven Ove Hansson]. 1987. S. 162–174. – Social utslagning. // Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson. 1996. S. 123–128.
 Publ. redovisade i anm. är utdrag. – Ytterligare publ. förekommer cf. 8701, 9601
 Äo: Alkoholpolitik; Människors levnadsvillkor; Narkotikapolitik; Samhällskritik; Solidaritet; Utslagna; Utslagning
- 7804 **Allmänpolitisk debatt.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:68, s. 3–11, 40–44, 56–58, 91–92, 93–94
 Äo: Ahlmark, Per; Budgetunderskott; Ekonomisk politik; Fördelningspolitik; Ideologi, moderaterna; Löntagarfonder; Människors levnadsvillkor; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringspolitik, Fälldin 1; Utslagna
- 7805 **Allmänpolitisk debatt.** // Riksdagens protokoll. – 1978/79:21, s. 10–18, 26–28, 30, 40–41, 43–44, 50–51, 54
 Äo: Allmänpolitik; Blockpolitik; Centerpartiet; Energipolitik, moderaterna; Folkomröstning i kärnkraftsfrågan; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringen Fälldin 1; Regeringen Ullsten; Regeringspolitik, Fälldin 1; Valet 1976
- 7806 **Anförande av Olof Palme.** // Hotell- och restauranganställdas förbund. Kongress (16 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1978. – S. 227–237
 Äo: Ekonomisk politik; Fördelningspolitik; Löntagarfonder; Nyström, Sigvard; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringspolitik, Fälldin 1; Svikna vallöften; Sysselsättningspolitik; Utslagna; Vallöften; Volvoaffären

- 7807 **Anförande av Olof Palme.** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 3, s. 979–980
Äo: Energipolitik, Fälldin 1
- 7808 **Anförande av Olof Palme.** // Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund. Kongress (22 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – S. 305–317
Äo: Demokratisk socialism; Löntagarfonder; Nord-syd-dialogen; Regeringspolitik, Fälldin 1; Ungdomsarbetslöshet; Utopier; Utslagna; Utslagning; Volvoaffären
- 7809 **Anförande av partiordförande Olof Palme.** // Svenska pappersindustriarbetareförbundet. Kongress (15 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1978. – S. 437–451
Äo: Ekonomisk demokrati; Energipolitik; Kärnkraftsfrågan; Kärnkraftsäkerhet; Löntagarfonder; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Radioaktivt avfall; Regeringspolitik, Fälldin 1; Strukturomvandling
- 7810 **B3LA-projektets inverkan på vissa försvarskostnader.** // Riksdagens protokoll. – 1978/79:46, s. 22–24, 26
Äo: Flygplansfrågor; Försvarskostnader; Vapenexport
- 7811 **Duellen Palme–Fälldin – den första i radio sedan valet 1976 :** [den 25 januari 1978]. // Aftonbladet. – 1978-01-26, s. [20–21]
Äo: Ekonomisk politik; Energipolitik; Forskningspolitik
- 7812 **[Ekonomisk demokrati, löntagarfonder].** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 1, s. 270–281, 315–317
Äo: Ekonomisk demokrati; Industriell demokrati; Kapitalism; Löntagarfonder; Maktkoncentration; Planmässig hushållning; Reformism
- 7813 **Den ekonomiska politiken.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:161, s. 59–70, 71, 72–73, 87–88, 92, 116–117, 119–120, 125–126
Äo: Blockpolitik; Bostadspolitik; Budgetunderskott; Energipolitik; Fördelningspolitik; Försvarspolitik; Näringspolitik; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringspolitik, Fälldin 1; Rättfärdighet; Statsråds skyldigheter

- 7814 **Den ekonomiska politiken.** // Riksdagens protokoll. – 1978/79:54, s. 136–143, 148–149, 151; 1978/79:55, s. 164, 167–168, 176–177, 181–182
Äo: Budgetunderskott; Ekonomisk politik; Fördelningspolitik; Maktkoncentration; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Personangreppen på Olof Palme; Skattepolitik
- 7815 **Energipolitiken.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:100, s. 218–220, 221–222, 226, 227, 227–228
Äo: Energipolitik, moderaterna; Kärnkraftsäkerhet; Villkorslagen
- 7816 **Finansdebatt.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:86, s. 21–30, 36–37, 38–39
Äo: Ekonomisk politik, moderaterna; Kapitalbildning; Löntagarfonder; Människors levnadsvillkor; Regeringspolitik, Fälldin 1
- 7817 **[Författningen, allmänna val].** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 3, s. 1054–1055, 1057
Äo: Monarki; Republik
- 7818 **Förslag om ny statsminister.** // Riksdagens protokoll. – 1978/79:13, s. 47
Äo: Val av statsminister
- 7819 **Gack hem, och läs högt!** : [ur anförande vid Arbetets Bokens dag i Malmö den 11 november 1978]. // Arbetet. – 1978-11-12, s. 2
Äo: Böcker; Högläsning; Litteratur
- 7820 **[Generaldebatt om nordiskt samarbete].** // Nordisk råd. Sesjon (26 : 1978 : Oslo), Protokoll. – 1978. – D. 1, s. 60–64
Äo: Ekonomi; Industripolitik; Jämställdhet; Nordiskt samarbete
- 7821 **Granskning av statsrådets tjänsteutövning ; Beslut om devalvering.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:123, s. 108–109, 110–111, 111, 119, 120
Äo: Devalvering; Regeringen Fälldin 1; Statsråds skyldigheter
- 7822 **Kongressens avslutning.** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 3, s. 1132–1134, 1135–1140

Även publ.: Aktsamma med orden. // Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson. 1996. S. 129–130. [Utdrag]

cf. 9601

Äo: Energipolitik; Partikongressen 1978; Partipolitik, socialdemokraterna; Valet 1979

- 7823 **Motioner om åtgärder inom den ekonomiska politiken för att förbättra sysselsättningen.** // Riksdagens protokoll. – 1978/79:5, s. 74–75, 77

Äo: Ekonomisk politik; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Ungdomsarbetslöshet

- 7824 **Partiordförande Olof Palmes tal till kongressen.** // Svenska kommunalarbetsareföbundet. Kongress (15 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1978. – D. 1, s. 443–461

Äo: Arbetstid; Deltidsarbete; Fördelningspolitik; Högerkrafterna; Inflation; Jämställdhet; Kvinnor på arbetsmarknaden; Offentliga sektorn; Regeringspolitik, Fälldin 1; Sjukvården; Svenska kommunalarbetsareföbundet

- 7825 **Radions och televisionens fortsatta verksamhet.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:150, s. 38–40, 43, 44

Äo: Blockpolitik; Kulturpolitik; Regeringen Fälldin 1; Sveriges radio

- 7826 **Represión y miseria en Africa del Sur** : [anförande vid Socialistiska internationals kongress i Vancouver den 4 november 1978]. // Nueva sociedad. – [1978:39], s. 165–169

Även publ.: Democratic socialists must be on the side of African liberation. // Liberation of Southern Africa : selected speeches of Olof Palme / ed. by E.S. Reddy. New Delhi, 1990. S. 57–64. [Utdrag]

cf. 9002

Äo: Apartheid; Namibia; Socialistiska internationals; Sydafrika; Södra Afrika; Zimbabwe

- 7827 **[Socialist International on disarmament** : speech at the Socialist International Conference on Disarmament in Helsinki on April 24–26, 1978]. // Socialist affairs. – 28(1978):4, s. 81–83

Ytterligare publ. förekommer

Äo: Avspänningspolitik; Europa; Förenta nationerna; Kapprustning; Kärnvapen; Nedrustning; Neutronbomber; Socialistiska internationals; Supermakterna

- 7828 **Statliga garantier för lån till skogsindustrin.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:158, s. 72–74, 76, 78, 82–83, 84
Äo: Industripolitik; Norrlands skogsägares cellulosa AB; Politisk moral; Regeringen Fälldin 1; Skogsindustrin; Statens roll
- 7829 **Supermakterna och nedrustningssträvandena ; Frihetskampen i södra Afrika :** utdrag ur Olof Palmes tal på de kristna socialdemokraternas kongress den 2 augusti 1978. – Stockholm : Socialdemokraterna, 1978. – 19 s. – (Internationell information / Socialdemokraterna ; 1978:1)
Även publ.: If SALT has lost savour, wherewith détente? : [article based on part of the speech]. // The Times. – 1978-12-01, Times higher education supplement, s. 11–12
Ytterligare publ. förekommer
cf. 8401
Äo: Apartheid; Avspänningspolitik; Befrielseörelser; Kapprustning; Mänskliga rättigheter; Nedrustning; Supermakterna; Sydafrika; Södra Afrika; Terrorism
- 7830 **[Säkerhets- och försvarspolitik].** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 2, s. 534–536
Äo: Försvaret; Nedrustning
- 7831 **Tal av Olof Palme.** // Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund. Kongress (15 : 1978 : Stockholm), Dagsprotokoll. – 1980. – S. 453–476
Även publ.: ”Det är kvinnorna som får slita med en ständigt sjunkande hushållskassa”. // Palme och kvinnorna / Annette Kullenberg. 1996. S. 200–203. [Utdrag]
Äo: Barnomsorg; Brandtkommissionen; Ekonomisk politik; Familjepolitik; Fattigdom, världsekonomi; Jämställdhet; Nord-syd-dialogen; Ny ekonomisk världsordning; Regeringspolitik, Fälldin 1; Sextimmarsdag; Skolan; Ungdomsarbetslöshet
- 7832 **Tal av partiordföranden Olof Palme.** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (27 : 1978 : Stockholm), Protokoll. – 1979. – D. 1, s. 10–25
Även publ.: En realistisk framtidstro. // Med egna ord : samtal med Serge Richard och Nordal Åkerman. 1978. S. 123–139. [Utdrag]
Ytterligare publ. förekommer

cf. 7701

Äo: Blockpolitik; Energipolitik; Framtidstro; Industrisamhället; Lön-
tagarfonder; Näringspolitik; Partipolitik, socialdemokraterna; Politisk
ledning; Social rättvisa; Sysselsättningspolitik; Utslagna

- 7833 **Utredning rörande ledande politikers samröre med den organi-
serade prostitutionen.** // Riksdagens protokoll. – 1977/78:137,
s. 52–53, 60–61, 64–65

Äo: Politiker och prostitution; Ryktesspridning

- 7834 **Utrikes-, handels- och valutapolitisk debatt.** // Riksdagens proto-
koll. – 1977/78:96, s. 12–20, 26–28, 30–31

Även publ.: Nordiska samarbetet och ekonomiska krisen. // Nordisk
kontakt. 23(1978):5, s. 277–278. [Utdrag]

Äo: Apartheid; Etiopien; Kapprustning; Mellanöstern; Neutronbomber;
Nordiskt samarbete; Ny ekonomisk världsordning; Somalia; Södra Af-
rika; Terrorism

Artiklar

- 7835 **Bohman överlistade sig själv.** // Dagens nyheter. – 1978-10-26,
s. 2

Ingår i debattserie

Äo: Folkomröstning i kärnkraftsfrågan; Regeringen Ullsten; Regerings-
krisen 1978

- 7836 **Det är nödvändigt att förhindra ytterligare minskning inom teko
:** [svar på öppet brev från Reimar Westerlind]. // Borås tidning. –
1978-03-20, s. 4

Äo: Statens roll; Strukturuomvandling; Tekoindustrin

- 7837 **Framtidstron ska tillbaka.** // Arbetet. – 1978-09-23, Arbetet spe-
cial, s. 2

Äo: Ekonomisk politik; Framtidstro; Industripolitik; Partipolitik, social-
demokraterna

- 7838 **Hjalmar Branting och kampen för demokratin.** // Dramaten. –
8(1977/78):72, s. 2–3

Äo: Arbetarrörelsens historia; Branting, Hjalmar; Demokrati

- 7839 **Med Karolina Nilsson i mitt hjärta.** // Aktuellt i politiken (s). – 1978:1, s. 5
 Äo: Ekonomisk politik; Framtidstro; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringspolitik, Fälldin 1
- 7840 **Olof Palme har ordet.** // Länk-nytt. – 28(1978):1, s. 3
 Äo: Alkoholmissbruk; Alkoholpolitik; Länkarna
- 7841 **”Vi la ner rösterna för att få regering över huvud taget”** : [svar på insändare]. // Aftonbladet. – 1978-10-25, s. 8
 Äo: Regeringen Ullsten; Regeringskrisen 1978

Intervjuer

- 7842 **Centerns spel beklämmande** / Janerik Larsson. // Sydsvenska dagbladet snällposten. – 1978-08-19, s. 5
 Ingår i intervjuserie
 Äo: Ekonomisk politik; Energipolitik, centerpartiet; Kapitalism; Kärnkraftsfrågan; Regeringspolitik, Fälldin 1; Skattepolitik
- 7843 **Det kommer en ny vår!** : Olof Palme optimistisk om Tjeckoslovakien / Pär Fagerström. // Arbetet. – 1978-08-20, s. 4
 Äo: Demokratisk socialism; Diktaturens kreatur; International Union of Students; Kommunism; Mänskliga rättigheter; Palme, Olof; Tjeckoslovakien
- 7844 **Faran är att stormakterna inte har lärt någonting av Vietnamkriget** : [i intervjun deltog BoLennart Andersson] / Johan Peanberg. // Broderskap. – 50(1978):6/7, s. 10–11
 Äo: Etiopien; Israel; Kuba; Palestinafrågan; PLO; Rhodesia; Somalia; Supermakterna; Södra Afrika; Terrorism
- 7845 **Färdigt förslag dröjer om löntagarfonderna** / Ola Gummesson. // Svenska dagbladet. – 1978-05-07, s. 4
 Äo: Devalvering; Löntagarfonder
- 7846 **Ingen kovändning att sänka marginalsikten** / Ove Andersson. // Norrländska socialdemokraten. – 1978-08-12, s. [16–17]
 Äo: Jämställdhet; Kvinnorepresentation; Marginalskatt; Norrbotten; Skattepolitik

- 7847 **Interview with Olaf Palme / O.E. Delmos.** // Vancouver's weekly newsmagazine. – 1978:Nov. 24–Dec. 1, s. 5–6
Äo: Kärnkraftsfrågan; Nedrustning; Socialistiska internationalen; Terrorism
- 7848 **Löntagarfonderna blir frivilliga i småföretag / Arne Larsson.** // Dagens industri. – 1978-10-05, s. 10–11
Äo: Energipolitik; Förstatligande; Industripolitik; Kapitalbildning; Löntagarfonder; Marginalskatt; Småföretagande
- 7849 **Nytt skattesystem bör skapas : indexregleringen är orättvis / Kurt Qvist.** // Göteborgsposten. – 1978-09-17, D. 2, s. [1]
Äo: Ekonomisk politik; Industripolitik; Kärnkraftsfrågan; Regeringspolitik; Fälldin 1; Skattepolitik; Utslagna; Utslagning
- 7850 **När vi är tillbaka vill vi ha samverkan med näringslivet / Lars Eklund.** // Veckans affärer. – 14(1978):32, s. 59–61
Äo: Blockpolitik; Ekonomisk tillväxt; Framtidstro; Kapitalbildning; Löntagarfonder; Marknadsekonomi; Näringslivet och socialdemokratin; Näringspolitik; Reformism; Skattepolitik
- 7851 **Olof Palme – hur ska vi skaffa jobb åt alla? / Åke Ottosson.** // Örebrokuriren. – 1978-09-15, s. 2
Äo: Arbete; Arbetslöshet; Arbetstid; Industripolitik; Utslagna
- 7852 **Olof Palme, 51, ångrar du att folkpartiet fick bilda minoritetsregering? / Ulf Karlson.** // Aftonbladet. – 1978-12-21, s. [36]
Äo: Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringen Ullsten; Regeringskrisen 1978
- 7853 **Palme talar klarspråk om löntagarfonderna : det är en självklarhet att vi måste bryta den privata maktkoncentrationen / Sten Nordin.** // Aftonbladet. – 1978-03-10, s. 9
Äo: Ekonomisk demokrati; Inflytande; Kapitalbildning; Löntagarfonder; Maktkoncentration
- 7854 **Partipolitisering ger rakare dialog! / Åke Landqvist.** // Vi i Norden. – 10(1978):4, s. 4–5
Äo: Kulturpolitik; Nordek; Nordiskt samarbete; Nordsat; Satelliter; Television

- 7855 **Regeringen enas räddar Fällin** / Dick Ljungberg. // Dagens nyheter. – 1978-09-16, s. 6
Äo: Energipolitik, Fällin 1; Kärnkraftsfrågan; Löntagarfonder; Teknisk utveckling; Utslagna; Valet 1979
- 7856 **”Soy un puritano”** / Rosa Montero. // El País. – 1978-02-26, Semanal, s. [8–11]
Äo: Biståndspolitik; Jag är nyfiken – gul; Palme, Olof; Spanien; Tredje världen; Vietnamfrågan
- 7857 **Sveriges energipolitik er en skandale** / Tom Høyem. // Berlingske tidende. – 1978-04-18, Sektion 1, s. 4
Äo: 1968; Energipolitik, centerpartiet; Europeiska socialdemokratin; Oppositionspolitik, socialdemokraterna; Regeringspolitik, Fällin 1; Ungdomsupproret; Utbildningsfrågor
- 7858 **Tillväxt är lösenordet för både i- och u-land** : Olof Palme om nord-syddialogen / Berit Härd. // Göteborgsposten. – 1978-12-29, s. 13
Äo: Biståndspolitik; Brandtkommissionen; Ekonomisk tillväxt; Internationell solidaritet; Nord-syd-dialogen; Ny ekonomisk världsordning
- 7859 **”Vi anade inte att krisen skulle bli så svår”** / Sven Svensson, Rolf Jansson. // Metallarbetaren. – 89(1978):25/26, s. 10–12
Äo: 1968; Jämlikhet; Näringspolitik; Ungdomsupproret; Utslagna; Vietnamfrågan
- 7860 **Vi tänkte på landet, inte på Ola Ullsten** / Olle Högstrand. // Aktuellt i politiken (s). – 1978:19, s. 2–3
Äo: Löntagarfonder; Partikongressen 1978; Partipolitik, socialdemokraterna; Regeringen Ullsten; Regeringskrisen 1978; Utslagna
- 7861 **”Wir nützen die Machtpause”** / Anton Artner. // Extrablatt. – 1978-06-01, s. 56–57
Även publ.: ”Wir nützen die Machtpause” / Anton Artner. // Vorwärts. 1978-08-17, s. 13. [Utdrag]
Äo: Arbetslöshet; Demokratisk socialism; Högerkrafterna; Industrisamhället; Kärnkraftsfrågan; Löntagarfonder; Valet 1976

1978

Det som oroar mig mest är det kapitalistiska samhällets och det moderna industrisamhällets till synes obönhörliga utslagningsmekanismer. År efter år går det 15–20 miljoner människor arbetslösa i industriländerna. [...]

Det strider mot grundläggande principer för den demokratiska socialismen. Vi anser att varje människa skall ges rätt och möjlighet att delta i produktionen, i det gemensamma arbetet för en bättre vardag och en bättre framtid.

Vi kan vidare aldrig acceptera att enskilda människor skall betraktas som utstötta och fördömda. Det ögonblick man sviktar i denna princip börjar socialismen att förvittra som humanistisk idé och som drivkraft för klassamhällets avskaffande. Jag har sagt förut att det får inte finnas vi och de, det finns bara vi!

Ur anförande på partikongressen om alkohol- och narkotikafrågorna.¹

Den 23 februari 1978 presenterade socialdemokraterna och LO ett gemensamt förslag till löntagarfonder. Fyra månader senare meddelade man att man beslutat skjuta upp frågan till 1981. Bakgrunden till den omfattande diskussionen om löntagarfonder var ”den grundläggande fråga som ligger bakom vårt partiprogram”, menade Olof Palme i sitt anförande om ekonomisk demokrati och löntagarfonder på den socialdemokratiska partikongressen i september: ”Hur kan vi i praktisk politik förena en god ekonomisk utveckling med fortsatta sociala framsteg och framväxten av ett samhälle som ersätter det ekonomiska fåtalsväldet med ekonomisk demokrati?” Erfarenheterna från de senaste årens ekonomiska utveckling i de industrialiserade länderna, med hot mot sysselsättningen och en social tillbakagång, hade ”inneburit slöseri med mänskliga resurser och försuttna möjligheter att förbättra människors villkor”. Detta samtidigt som ”klyftan mellan människornas krav och kapitalismens förmåga” vidgats.

Kraven kunde sammanfattas sålunda, menade Olof Palme: ”Människorna kräver full sysselsättning, hyggliga ekonomiska villkor och en god och säker arbetsmiljö. Människorna kräver inflytande över sin arbetssi-

¹ 7803

tuation. Människorna kräver att kunna vara med och påverka den ekonomiska utvecklingen. Människorna kräver trygghet i ett snabbt tekniskt och ekonomiskt skeende. Men de upplever nu en kapitalism som leder åt ett helt annat håll. De finner att arbetslösheten ökar. De finner att starka krafter hotar att stycka sönder arbetsuppgifterna och göra dem allt mer monotona. De finner att den ekonomiska koncentrationen pågår och att allt viktigare ekonomiska beslut fattas allt längre bort, ofta i internationella maktcentra i främmande länder. De finner otrygghet i planlösa och socialt oacceptabla förändringar.” Och han fortsatte: ”Det finns i vårt samhälle en stark insikt om att kapitalismen inte kan vara svaret på hur framtidens samhälle skall trygga jobben, skapa bättre livskvaliteter, ge människorna rätt till inflytande, skapa ett samhälle som präglas av fria människors demokratiska samverkan.”

Partiprogrammet anvisade vägarna, menade Olof Palme: ”[V]arje människa skall ha rätt att som medborgare, löntagare och konsument påverka produktionens inriktning och fördelning, produktionsapparatus utformning och arbetets villkor. Det sker genom att medborgarna engageras i arbetet på att utforma en planmässig hushållning för att ta tillvara landets möjligheter. Det sker genom att löntagarna tillförsäkras bestämmande över arbetsplatser och företag, delaktighet i företagets förmogenhetstillväxt och i förvaltningen av det gemensamma sparandet. Det sker genom att konsumenternas ställning gentemot producenterna förstärks.” Och han sammanfattade: ”Ekonomisk demokrati förutsätter inflytande över kapitalet och dess roll i vår ekonomiska utveckling. I Sverige finns en koncentration av kapital och ägande i storföretagen, som är större än kanske i något annat industriland. Målet måste vara att bryta denna privata maktkoncentration, att ersätta det ekonomiska fåtalsväldet med ett brett demokratiskt inflytande över de beslut i näringslivet, som avgör vår ekonomiska framtid. Därför skall vi införa löntagarfonder.”²

Den 5 oktober 1978 lämnade Thorbjörn Fälldin in den borgerliga trepartiregeringens avskedsansökan. I den allmänpolitiska debatten tre veckor senare konstaterade Olof Palme: ”Den borgerliga regeringen föll på grund av djup inre splittring. Det skedde inte plötsligt. Det var en lång och plågsam process under flera år. Kriserna avlöste varandra. Vallöften lämpades överbord som sandsäckar från en luftballong som ännu en liten tid vill hålla sig över markytan. Besked sköts upp gång på gång. Det stod

² 7812

till sist klart för envar att landet saknade politisk ledning. Detta gradvisa sönderfall innebar väldiga risker för politikens trovärdighet.” Och speciellt viktigt var det, menade Olof Palme, att granska centerpartiets handlande. Centerns vallöften hade ”kraschlandat i mötet med verkligheten. 400 000 nya jobb skulle skapas. [...] Varje familj med små barn skulle få 10 000 kr i vårdnadsbidrag. Märkliga ting skulle hända när det gällde regionalpolitik och decentralisering.” Och fortsatte han: ”Det är ett allvarligt demokratiskt problem när det största borgerliga partiet så helt tappar verklighetssinnet.”³ Till ny statsminister utsågs efter en veckas utdragna förhandlingar folkpartiledaren Ola Ullsten, som bildade en minoritetsregering med stöd av 39 av riksdagens 349 ledamöter. Socialdemokratin betraktade denna regering som ”provisorisk”.

³ 7805